GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 57. Lunĭ, Marțĭ 12 (24) Martie 1885.

Brașovŭ, 11 (23) Martie 1885.

Multele nóstre lupte și nĕcazurĭ abia ne mai lasă atâta timpŭ, ca sĕ ne ocupămŭ din când în când și de suferințele frațilorŭ noștri bucovinenĭ.

Ce e dreptŭ, de câțiva anĭ încóce Românii din Bucovina nu mai suntŭ așa de asupriți ca înainte. Ei potŭ rĕsuflá mai ușorŭ. Politica regimului, care se fălesce că are misiunea d'a împăcá tóte naționalitățile din imperiu, n'a pututŭ sĕ rĕmână fără de efectŭ nicĭ asupra desvoltării Românilorŭ din Bucovina.

Dar cu tóte că situațiunea politică a poporului românŭ bucovinénŭ s'a îmbunătățitŭ multŭ în anii din urmă, relele și neajunsurile de carĭ sufere și elŭ sunt încă legionŭ și se recere tótă energia, totŭ zelulŭ și tótă abnegațiunea, de care este capabilă o inimă de Românŭ, entusiasmată pentru nobilulŭ scopŭ alŭ mântuirii poporului din lanțurile ignoranței, ale sĕrăciei și ale străinismului, spre a putĕ ține peptŭ cu relele amenințătóre și spre a conduce poporulŭ la limanulŭ justelorŭ lui dorințe și aspirațiunĭ.

Când rĕulŭ nu este încă învechitŭ, leaculŭ prinde mai ușorŭ și nu trebue sĕ fie prea tare; când însĕ rĕulŭ s'a înrădăcinatŭ și s'a învechitŭ, atuncĭ și lecuirea este mai grea și nu mai ajută, dacă nu este radicală și dacă nu se aplică cu energiă consciă de aceea, că se tractéză de viață orĭ mórte.

Unei asemenea cure radicale, credemŭ că este de lipsă a se supune acum și organismulŭ naționalŭ alŭ frațilorŭ noștri bucovinenĭ, căcĭ străinismulŭ a causatŭ în șirurile lorŭ multă stricăciune și strĕnepoții marilorŭ rĕsboinicĭ românĭ de odinióră suntŭ atinșĭ în modŭ fórte îngrijitorŭ de cangrena Nemțismului și a Slavismului.

Din considerațiunĭ de aceste, ce ni le-a dictatŭ sêmțulŭ curatŭ de iubire frătéscă, amŭ aflatŭ de bine a da locŭ în colónele fóiei nóstre unorŭ plângerĭ din Bucovina, carĭ veneau dela nisce bărbațĭ cu seriósă pĕtrundere și cu multă pricepere a situațiunei poporului românŭ bucovinénŭ. Le-amŭ datŭ locŭ, pentru că speramŭ că prin acésta vomŭ contribuí și noi măcarŭ cu unŭ grăunte la aceea, ca cei chiămațĭ sĕ cunóscă relele și sĕ-șĭ dé silință a-le delătura.

Amŭ publicatŭ între altele în n-rii 21 și 22 ai fóiei nóstre din 1884 unŭ articulŭ, în care s'a criticatŭ purtarea preoțilorŭ românĭ bucovinenĭ față cu poporulŭ, biciuindu-se abusurile ce le comitŭ parte dintr'înșii, carĭ vrêndŭ a face destulŭ poftei lorŭ miserabile de câștigŭ consideră poporulŭ numai ca o óie de mulsŭ și de tunsŭ și nu facŭ nimicŭ pentru binele și fericirea lui.

S'a fostŭ ḑisŭ în acestŭ articulŭ, că preoții bucovinenĭ, partea cea mai mare, nu se intereséză de poporŭ, nu'lŭ instruéză, nu'i țînŭ predicĭ, nu'lŭ îndémnă la economiă, nu la carte, ci se îngrijescŭ numai de câștigulŭ lorŭ materialŭ. De aceea au fostŭ admoniațĭ „sĕ se mai îngrijéscă și pentru îmbunătățirea sorții poporului, nu numai pentru punga lorŭ," căcĭ la din contră istoria îi va învinuí pe ei, că au contribuitŭ mai tare la sĕrăcirea și la abrutisarea poporului.

Critica a fostŭ aspră, dar ne-amŭ ḑisŭ: motivulŭ din care se face este bunŭ și nobilŭ, persóne nu sunt în jocŭ, scopulŭ celŭ mare și sfântŭ este pusŭ înainte și de aceea amŭ publicat'o, esprimândŭ din parte-ne credința și speranța că acei preoțĭ românĭ bucovinenĭ, carĭ cunoscŭ șiîmplinescŭ chiămarea lorŭ, vorŭ stărui ca sĕ se curme neajunsurile și relele.

Speranța nóstră s'a împlinitŭ. Conferința pastorală din Cernăuțĭ, despre care ne-a raportatŭ ḑilele aceste corespondentulŭ nostru din Cernăuțĭ*), s'a ocupatŭ cu multă seriositate de cele cuprinse în acelŭ articulŭ și mărturisimŭ, că suntemŭ mulțămițĭ cu efectulŭ ce l'a produsŭ în sînulŭ ei. Era naturalŭ ca unii dintre cei de față sĕ céră ca sĕ se cerceteze faptulŭ și dacă în adevĕrŭ ar fi preoțĭ cari comitŭ abusurile, despre cari e vorba în numitulŭ articulŭ, aceștia sĕ fiă pedepsițĭ.

Ba venerabilulŭ consistoriu archidiecesanŭ a mersŭ unŭ pasŭ și mai departe și a trimisŭ articululŭ memoratŭ alŭ „Gazetei" spre cetire la conferență, „ca sĕ védă preoții ce sĕ scrie de ei și în casŭ de cumva îi mustră pe unii consciința, că arŭ avé o asemenea purtare, sĕ se îndrepte."

Nu putea consistoriulŭ din Cernăuțĭ sĕ dea unŭ rĕspunsŭ mai nemeritŭ acelora, carĭ cereau sĕ ni se facă procesŭ, pentru desŭ numitulŭ articulŭ, care ar fi atacatŭ onórea preoțimei bucovinene.

Departe de noi de-a voi sĕ ne atingemŭ vreodată de véḑa și onórea preoțilorŭ noștri din Bucovina. Din contră ceea ce amŭ voitŭ și voimŭ este tocmai sĕ apĕrămŭ onórea lorŭ combătêndŭ pe aceia, carĭ prin faptele lorŭ nedemne și neromânescĭ o pătéză.

Sĕ nu se iea în nume de rĕu nimĕnui, dacă în zĕlulŭ sĕu de-a îndreptá unŭ rĕu, devine póte prea pesimiștŭ, prea mușcătorŭ, ci aceia sĕ fie biciuțĭ și combătuțĭ de toțĭ ómenii de bine, carĭ dau prilegiu la asemenĭ nemulțămirĭ și amărăciunĭ.

Dea Dumneḑeu, ca scirile ce le vomŭ primi pe viitorŭ din Bucovina sĕ nu ne vorbéscă decâtŭ numai de cinstea ce-o vorŭ face preoții noștri de acolo poporului prin purtarea lorŭ démnă și românéscă!

*) A se vedé nr. 53 alŭ »Gaz. Trans.« din 1885. Red.

CRONICA POLITICĂ.

In camera din Pesta, ministrulŭ-președinte Tisza a presentatŭ o moțiune în privința trimiterei unei deputațiunĭ regnicolare în afacerea croată. Deputatulŭ Ugron imputà ministrului, că jócă rolulŭ de mijlocitorŭ între Ungaria și Croația, ceea ce vatămă vaḑa dietei ungurescĭ. Ministrulŭ Tisza rĕspunse, că deputațiunile nu decidŭ, ci asupra desbaterilorŭ au sĕ raporteze dietei ungurescĭ și celei croate. De aceea recomandă sĕ se desbată asupra moțiunei. Ugron combate politica croată a guvernului ḑicêndŭ că acesta țintesce sĕ facă Croațilorŭ astfelŭ de concesiunĭ, pe care guvernulŭ n'ar avea curagiulŭ sĕ-le céră dela dieta unguréscă. Nu e nicĭ unŭ motivŭ sĕ se trimétă deputațiunĭ, deórece în casulŭ când guvernulŭ ungurescŭ a călcatŭ vr'o lege, are sĕ hotărască dieta, ér nu deputațiunea. La pactŭ numai atuncĭ s'ar putĕ provocá, când ar fi vorba de o schimbare a legii. Elŭ e în contra moțiunii, fiindcă Ungaria nu póte conta pe recunoscința Croației în fața nisuințelorŭ sudslavice ale Croațilorŭ. Ministrulŭ Tisza se apĕră în contra acusărei lui Ugron, care a ḑisŭ că acestŭ guvernŭ a estradatŭ Croației Granițele. Estradarea s'a făcutŭ în 1868 și s'a grăbitŭ esecutarea ei chiar de cătră dietă. Prin încorporarea Granițelorŭ, representațiunea Croației-Slavoniei n'a devenitŭ așa de mare, precum ar fi devenitŭ în sensulŭ legii din 1873. Despre ce este acum vorba? Croația ḑice, că pactulŭ e rĕu interpretatŭ în unele privințe si de aceea s'a vătĕmatŭ. Ungaria nu vede nicĭ o vătĕmare, și de aceea guvernulŭ vrea sĕ le dovedéscă acum Croațilorŭ, că pactulŭ nu s'a călcatŭ și acésta numai printr'o deputațiune regnicolară se póte face și prin consĕmțĕmêntulŭ amêndurorŭ corpurilorŭ leguitóre. Respingerea dorinței croate din partea dietei ungurescĭ n'ar fi unŭ pasŭ politicŭ și ar avé rele urmărĭ pentru desfășurarea lucrurilorŭ. Moțiunea a fostŭ apoi primită de cameră și s'a trimisŭ magnațilorŭ.

*

Ḑiarulŭ cehicŭ din Praga, „Politik," publică o interesantă scrisóre dela Viena, care se ocupă cu mișcarea din Albania și Macedonia și între altele ḑice: Dacă Austria voiesce sĕ estindă ocupațiunea Bosniei până la Mitrovița, o cestiune care póte tocmai acum se discută și care póte fi deja decisă, atuncĭ Austria trebue că a stabilitŭ de mai înainte încă o înțelegere cu Albania de nordŭ și avemŭ cause de a admite că acésta s'a și făcutŭ. Dacă nu ar succede trupelorŭ turcescĭ acum, de-a suprimá cu desĕvêrșire acéstă mișcare în Albania, atuncĭ Austria se va vedé fără îndoiélă necesitată de-a accentuá că trebue sĕ înainteze până la Mitrovița, și acésta ca o mĕsură luată între marginele tractatului dela Berlinŭ pentru siguritate și ordine. In ceea ce privesce în fine cestiunea bulgară în Macedonia observă »Politik«, că Austria, care dorerce sĕ stabiléscă legătura de drumŭ de ferŭ cu Salonichi, nu póte nicĭ decum ignorá acéstă mișcare.

*

Se pare că Rusia n'a renunțatŭ la încăerarea cu Anglia în Asia centrală. Inainte de tóte însă voiesce sĕ se asigure din partea Turciei, că acésta nu'ĭ va sări în spinare. »Daily News« a primitŭ din Constantinopole o telegramă, în care i-se comunică, că guvernulŭ rusescŭ a sondatŭ pe Turcia în scopulŭ d'a încheia o alianță séu, în casŭ de rĕsboiu cu Anglia, Rusia sĕ-șĭ asigure neutralitatea Turciei. Pórta a rĕspunsŭ că, deórece trăiesce în amiciță cu amêndouĕ statele, în casulŭ unei astfelŭ de eventualitățĭ Turcia va rĕmânea strictŭ neutră. Pe de altă parte, ca Rusia sĕ-șĭ asigure pretinia Turciei, ambasadorulŭ rusŭ din Constantinopole, Nelidov, a fostŭ însărcinatŭ de guvernulŭ rusŭ sĕ facă cunoscutŭ, prin agenții consularĭ din Sofia și Filipopole, capilorŭ carĭ întocmescŭ meetingurĭ bulgărescĭ, că ei nu potŭ conta pe sprijinulŭ guvernului rusescŭ, că atâtŭ Țarulŭ câtŭ și guvernulŭ consideră ca nefolositorŭ și vătămătorŭ orĭce agitațiune și că nicĭ o deputațiune a Bulgarilorŭ nu va fi primită în Petersburg. Prin acéstă mĕsură însĕ, guvernulŭ rusŭ vrea sĕ decidă și cestiunea metropolitană bulgară în favórea Bulgarilorŭ și în defavórea patriarchului greco-ortodoxŭ, numindu-se doi mitropolițĭ bulgarĭ, unulŭ în Bulgaria și altulŭ în eparchiile macedonice și tracice. Pórta vede bine periculŭ ce ar amenința-o în casulŭ acesta, și dacă nu va fi destulŭ de tare în fața presiunei rusescĭ, ar putĕ cădé în cursă.

Vocĭ române.

„Națiunea" dela 10 Martie scrie următórele:

Egoismulŭ naționalŭ este fără îndoială mai multŭ séu mai puținŭ mobilulŭ acțiunilorŭ în mersulŭ omenirei. Nicăirĭ însĕ acestŭ egoismŭ nu se manifestă cu atâta putere, nicăirĭ acestŭ egoismŭ n'a ajunsŭ sĕ întunece într'atâta consciința unui poporŭ, după cum ne este datŭ sĕ vedemŭ la poporulŭ maghiarŭ. Păcatulŭ omenescŭ, d'a mĕsura cu douĕ mĕsurĭ, nicăirĭ nu se practică pe o scară atâtŭ de întinsă ca în Ungaria din partea poporului maghiarŭ.

Cetitorii noștri, din revistele anterióre, au avutŭ ocasiune se cunóscă furia de care au fostŭ cuprinșĭ Maghiarii, când a fostŭ vorba de a se serba în Transilvania din partea Românilorŭ amintirea ḑilei de 16 Februariu 1785. Scopulŭ pentru care s'au sculatŭ acei Românĭ era unŭ scopŭ nobilŭ și sfântŭ, vrednicŭ de vecĭnica pomenire a urmașilorŭ. Pentru Românii din Transilvania era dar o datoriă de consciință, d'a nu da uitărei pe stră-

moşii lorŭ, carĭ au suferitŭ martirulŭ numai pentru ca sĕ asigure şi Românilorŭ dreptulŭ celŭ mai elementarŭ, dreptulŭ de omŭ.

Atâtŭ le-a trebuitŭ Maghiarilorŭ, pentru ca sĕ dea năvală asupra pacînicilorŭ românĭ adunaţĭ în biserică, ca sĕ se róge pentru sufletele martirilorŭ. Românii au fostŭ daţĭ afară cu gendarmii din locaşulŭ sfântŭ, batjocuriţĭ şi loviţĭ în sentimentele lorŭ religióse şi, ca culme, hoţii de păgubaşĭ au fostŭ daţĭ pe mâna judecătorilorŭ.

După conceptulŭ Maghiarilorŭ, în Ungaria sĕu Transilvania nimĕnui nu'i este permisŭ sĕ'şĭ aducă aminte de părinţii, moşii şi strămoşii sĕi, dacă aceştia nu au fostŭ maghiarĭ sĕu n'au contribuitŭ la întărirea şi prosperarea rassei maghiare, în paguba propriei lorŭ naţiunĭ. Da, décă n'au fostŭ maghiarĭ prin limbă sĕu prin sentimente, căcĭ altfelŭ numai decâtŭ se schimbă lucrulŭ. In acestŭ casŭ poţĭ fi barbarulŭ barbarilorŭ faţă cu cei de altă naţionalitate, poţĭ comite crudimile cele mai înfiorătóre, poţĭ rĕsturna ordinea publică, poţĭ detrona dinastia, poţĭ sĕ le facĭ tóte acestea, căcĭ recunoştinţa naţiunei maghiare 'ţĭ va fi asigurată. Alesulŭ poporŭ, care ţine astădĭ în mânele sale destinele unei jumĕtăţĭ din monarchia Austro-Ungară, te va sĕrbători cu tóte onorurile ca pe unŭ alŭ doilea Mesias, care ai pusŭ basele esistenţei şi progresului naţiunei maghiare.

Dovadă? — Ḑiua de 3 Martie ce a espiratŭ. Acésta este ḑiua când s'a proclamatŭ la 1848 revoluţia în Ungaria, când Maghiarii s'au rĕsculatŭ cu armele contra dinastiei Habsburgilorŭ şi când au datŭ semnalulŭ da se ineca în sânge libertăţile naţionalităţilorŭ nemaghiare. Şi cu tóte acestea Maghiarii au sĕrbătoritŭ acéstă ḑi de la micŭ până la mare ca o adevĕrată ḑi de triumfŭ, în derisiunea marilorŭ principii care agitau pe acea vreme întréga Europă.

Kossuth, capulŭ mişcărei revoluţionare de atuncĭ care a juratŭ stârpirea dinastiei Habsburgilorŭ şi care este cunoscutŭ şi astădĭ ca adversarulŭ celŭ mai neîmpăcatŭ alŭ alcătuirei actuale din Austro-Ungaria, Kossuth revoluţionarulŭ de atuncĭ şi de astădĭ, în tóte aceste serbărĭ a fostŭ idolulŭ admiraţiunei şi stimei poporului maghiarŭ. Nu s'a gânditŭ însĕ nicĭ una din autorităţile maghiare d'a rupe măcarŭ unŭ firŭ de pĕrŭ vr'unuia dintre aceia, carĭ, prin sĕrbătorire, au reîmprospĕtatŭ accentele revoluţionare ale anului 1848, ba din contră tótă acéstă serbare a fostŭ acoperită de timbrulŭ strălucitorŭ alŭ puterei publice.

Iată cum sciu sĕ mĕsóre Maghiarii când este vorba de ai lorŭ şi câtŭ suntŭ de netoleranţĭ când este vorba de alţii.

SCIRILE ḐILEI.

Deputaţii mirenĭ pentru sinodulŭ archidiecesanŭ gr. or. suntŭ: cerculŭ I Sibiiu, Iacobŭ Bologa consil. aulicŭ în pens. şi Ioanŭ de Preda adv; cer. II Sĕlişte, Eliă Măcelariu consil. gubern. în pens. şi Dr. Nicolau Olariu adv.; cerc. III Sebeşŭ, Ioachimŭ Fulea adv. şi Simeonŭ Munteanŭ notarŭ; cerc. IV Orĕştiă-Deva, Dr. Ioanŭ Mihu adv. şi Augustinŭ Nicoară juristŭ abs.; cerc. VII Zarandŭ-Bradŭ, Petru Truţa dep. dietalŭ şi Petru Gligorŭ esecutorŭ; cerc. VIII Gioagiu-Hondolŭ, Pompiliu Piposŭ jur. abs. şi Iosifŭ Orbonaşŭ subpretorŭ; cerc. IX Alba-Iulia, Rubinŭ Patiţa adv. şi Mateiu Voileanŭ redactorŭ la »Tel. Rom.;« cerc. XI Turda, Parteniu Cosma adv. şi Anania Moldovanŭ adv.; cerc. XII Cluşiu, Vasiliu Almăşanŭ adv. şi Ioanŭ Slaviciu directorŭ alŭ ḑiarului »Tribuna;« în cerc. XIII Solnocŭ-Deşŭ Nicolau Cosma şi Stf. Tamaşŭ not. cercualĭ; în cerc. XV Târnava-Bachnea, Anania Trombitaşŭ şi Eugeniu Brote, asesorĭ consistorialĭ; în cerc. XVII Vălcele-Braşovŭ, Ioanŭ cav. Puşcariu jude la Curiă şi Dr. Nicolau Pop profesorŭ; în cerculŭ XVIII Braşovŭ, I. Popea prof. şi Diamandi Manole comerciante; cerc. XIX Făgăraşŭ, Ilariu Duvlea advocatŭ şi Petru Ciora ases. consist.; cerc. XX Agnita, Dr. Ioanŭ Moga medicŭ şi Ioanŭ Zacharia vice-notarŭ.

—0—

In raportulŭ poliţienescŭ din Nr. 54 dela 8 c. s'a ḑisŭ, că unŭ anume Papp János alias Iepure din Turcheşŭ ar fi împrumutatŭ de la »Albina« 300 fl. şi pe urmă s'ar fi ştersŭ în România. Suntemŭ autorisaţĭ a rectifica casulŭ astfelŭ: Este adevĕratŭ că Iepure a rădicatŭ banĭ sub nume falsŭ, ceea ce s'a şi descoperitŭ la câteva ḑile, dér atuncĭ garanţii lui din Braşovŭ, ómenĭ cunoscuţĭ şi bine acreditaţĭ, cari au fostŭ seduşĭ prin elŭ, au achitatŭ poliţa la momentŭ, încâtŭ tótă dauna îi privesce numai pe acestia.

—0—

Erĭ Dumineca, după amédĭ a sositŭ din Sibiiu cu trenulŭ noulŭ protopresbiterŭ alŭ tractului Branŭ d-lŭ Traianŭ Meţianŭ. La gară era aşteptatŭ de unŭ banderiu de bărbaţĭ şi feciorĭ călărĭ sub conducerea d-lui Proca din Rĕşnovŭ, îmbrăcaţĭ sĕrbătoresce şi provĕḑuţĭ cu mai multe sté gurĭ naţionale. Pe peronŭ era unŭ numerosŭ publicŭ din Braşovŭ. Intre cei de faţă amŭ vĕḑutŭ pe d-nii preşedinţĭ ai Eforiei scólelorŭ centrale, pe d. conrectorŭ gimnasialŭ, mai mulţĭ advocaţĭ, profesorĭ şi comercianţĭ din locŭ şi mai multe dómne şi domnişóre. — Când s'a datŭ josŭ din cupeu d. Traianŭ Meţianŭ a fostŭ binecuvĕntatŭ de cătră parochulŭ din Codlea d. Iosifŭ Comanescu printr'o cuvĕntare, la care noulŭ protopresbiterŭ a rĕspunsŭ prin câteva cuvinte între strigăte de »sĕ trăiască.« — După o mică pausă cortegiulŭ festivŭ s'a pusŭ în mişcare. In frunte mergeau călăreţii peste 50 de părechĭ, urma apoi protopopulŭ într'o trăsură cu 4 cai şi în fine unŭ şirŭ de trăsurĭ pline cu amicĭ şi cu cunoscuţĭ de ai nou alesului. Dela gară cortegiulŭ a făcutŭ drumulŭ prin Braşovŭ pe lângă promenada de josŭ şi apucândŭ prin uliţa lungă a Braşovului a luatŭ drumulŭ cătră Zărnescĭ, care este reşedinţa protopopiatului. La bariera Braşovului s'au despărţitŭ unii din amicii şi din pretinii nou alesului protopopŭ, ér banderiulŭ de călărĭ l'a însoţitŭ mai departe.

—0—

Ni se scrie din Pesta: Astădĭ în 19 Mărţişorŭ n. societatea sf. Stefanŭ şi-a ţinutŭ adunarea s'a generală în seminariulŭ centralŭ sub presidiulŭ primatului ungurescŭ. Dintre prelaţii bisericei române unite — carĭ de presinte toţĭ se află în Budapesta — au participatŭ la acésta adunare Ilustrităţile Lorŭ Dr. Ioanŭ Szabo episcopulŭ Gherlei şi Dr. Mihaly alŭ Lugoşului.

—0—

Ni se comunică, că deunăḑile în comuna Sân-Mihaiu două vacĭ ale unui ţĕranŭ au fostŭ muşcate de unŭ câne turbatŭ, aşa că amêndouĕ vacile au turbatŭ. Bietulŭ omŭ a rĕmasŭ sĕracŭ lipitŭ, căcĭ cele două vacĭ erau singura lui avere.

—0—

Din Cacuciu ni se scrie, că p'acolo vremea e frigurósă, peste nópte înghiaţă tare, aşa că ómenii nu se potŭ apucá de lucrulŭ câmpului. Fênulŭ pentru vite este scumpŭ, ér pe de altă parte vitele nu au nicĭ unŭ preţŭ.

—0—

Efectele şi valorile, carĭ au dispărutŭ cu ocasiunea furtului din poşta de ambulanţă XV, pe linia Braşovŭ-Budapesta, suntŭ următórele: O scrisóre cu 10,000 fr. în note de statŭ române, adresată lui Ignatz Gingold în Viena. O scrisóre de 700 fr. în florinĭ austriacĭ, trei bancnote à 100 florinĭ, adresată d-lui Oskar Heilbern în Viena. O scrisóre cu 120 fr. în note de statŭ române adresată d-nei Helene Lusting în Viena. O scrisóre cu 60 florinĭ austriacĭ, adresată casei de schimbŭ »Mercur« în Viena. O scrisóre cu losurĭ St. Genois în valóre de 3000 francĭ, adresată de asemenea casei de schimbŭ »Mercur.« Losurile pórtă numerii următorĭ: 1894, 19476, 19431, 19450, 19900, 20013, 20461, 20820, 21078, 21244, 21526, 21560, 21981, 23321, 36459, 46661, 15406, 15490, 20113, 23102, 25135, 26093, 29242, 44997, 57917, 13272, 18201, 19241, 18962; ultimulŭ losŭ a eşitŭ la sorţĭ cu 65 florinĭ. — O scrisóre cu 25 galbenĭ austriacĭ găuriţĭ, 15 galbenĭ întregĭ şi alte monede de aurŭ, pentru topire, adresată fraţilorŭ Aduf în Viena. — 12 Rurale române a 400 fr. adresată lui Iacob Brunner în Viena (Numerile ruralelorŭ suntŭ: 20,734, 20,769 până la 20,800 şi 20,855 până la 20,860. In fine o scrisóre cu 1000 fr. în napoleonĭ adresată lui Moritz Bachsatz în Viena.

—0—

Deputatulŭ ungurŭ Alexandru Hegedüs s'a făcutŭ membru fundatorŭ alŭ reuniunei de maghiarisare ardelene din Cluşiu.

—0—

La 11 Martie n. Italienii au începutŭ a lucra la linia ferată dela Reghinulŭ săsescŭ cătră Tĕrgnlŭ Mureşului.

—0—

»România liberă« spune că, dela 1 Aprilie 1885, revista literară şi ştiinţifică »Convorbirile literare,« începândŭ anulŭ XIX alŭ existentei sale, va apărea, nu în Iaşĭ ca până acuma, ci în Bucurescĭ în editura librăriei Socec et comp. »Convorbirile literare« vorŭ fi conduse, totŭ de vechiulŭ lorŭ directorŭ d. Iacobŭ C. Negruzzi, care şi-a mutatŭ domiciliulŭ în Bucurescĭ. Dela anulŭ XIX înainte »Convorbirile literare« se vorŭ publicá în formatŭ 8° mare şi vorŭ urma a apărea la ḑiua ântêia a fiecărei lunĭ, în mărime de 5, 6 sĕu şi mai multe cóle dacă trebuinţa va cere. Broşura din 1 Aprilie 1885 va începe cu Ovidiu, piesă în patru acte, în versurĭ de V. Alexandri.

—0—

Insărcinatulŭ de afacerĭ japonezŭ pentru Olanda a fostŭ omorîtŭ în Rotterdam de o femeiă ce venise din Bruxela. Casulŭ a făcutŭ mare sensaţiă, mai cu sémă că motivulŭ omorului nu e cunoscutŭ.

Curse de maghiarisare.

Din Câmpiă, 14 Martie 1885.

Póte te vei mira, Stimate Dle Redactorŭ, décă 'ţĭ voiu spune că pe la noi judii comunalĭ sunt provocaţĭ din oficiu a'şĭ trimite »cólă albă« notariului respectivŭ, va sĕ ḑică nisce formulare întărite cu sigilulŭ oficiosŭ şi subscrierea proprià, pe cari apoi sĕ le împle d. notarŭ după bună plăcerea sa. Şi sciţĭ cu ce le umple? Cu următórele rĕspunsurĭ, cari le cere reuniunea de maghiarisare din Cluşiu şi cari — după câtŭ pricepŭ unguresce — arŭ fi cam următórele:

a) In care comună câţĭ Ungurĭ suntŭ, câţĭ Românĭ, Saşĭ sĕu alte naţionalităţĭ?
b) Care comune suntŭ micste?
c) Care naţionalitate e preponderantă în comuna respectivă?
d) Câţĭ şi de ce confesiune se ţinŭ respectivii locuitorĭ ai comunei?

Până aci n'am nimicu contra întrebărilorŭ ce le face cinstita reuniune de maghiarisare din Cluşiu, dar' mĕ genéză punctulŭ alŭ cincelea care este următorulŭ:

e) In care comună micstă decresce naţiunea maghiară şi în care cresce, şi ce e causa decrescerei?

Décă cei dela reuniunea de cultură ungurésca dela Cluşiu se laudă cu numele de »bunĭ patrioţĭ,« pentru ce óre nu se interesézà de-o potrivă de tóte naţionalităţile, căcĭ şi noi cestilalţĭ contribuimŭ la înflorirea şi susţinerea statului cu sângele şi cu punga, décă nu mai multŭ dar celŭ puţinŭ egalŭ cu tóte celelalte naţiunĭ ale Transilvaniei? Noi nu ni-amŭ plânge décă fraţii maghiarĭ ni-arŭ ignora cu totulŭ şi aşa — dându-ne uitărei pentru vecînică — sĕ ne lase în pace sĕ trăimŭ noi de capulŭ nostru; dar ei nu ne uită nicĭ odată când e vorba de suprimarea şi asuprirea nóstră. — Mai misteriósă 'mĭ pare întrebarea a şésea.

f) In carĭ comune şi câte proprietăţĭ de ale Ungurilorŭ suntŭ înpovĕrate cu datorii de ale institutului românŭ „Albina," de ale Năsĕudului sĕu Blaşiului, cu câtă sumă suntŭ impovĕrate şi pre lângă ce interese?

Óre ce are, pentru D-ḑeu, reuniunea de cultură ungurescă cu institutele de creditŭ românescĭ? Acestŭ punctŭ consună de minune cu cele 10 plăgĭ (8 române şi 2 germane) ale lui »Kolozs. Közlöny« carĭ ḑice că le sufere naţiunea maghiară din partea naţionalităţilorŭ. Intre aceste plăgĭ »Kolozs. Közlöny« enumĕrase şi institutulŭ de creditŭ „Albina," care după cum ḑice elŭ „jocă unŭ Va-banque în contra proprietăţilorŭ maghiare." Ce sĕ ḑicĭ? Că dóră nu voiescŭ cei dela Cluşiu sĕ le dămŭ şi proprietatea nóstră? Cine e păţitŭ, ḑeu, că sĕ teme de rĕu. — Incă şi mai „miraculósă" este întrebarea:

g) Cine s'ar puté încredinţá în cercŭ ca sĕ fiă purtătorulŭ stindardului (zászló vivöje) societăţii ardelene de cultură ungurescă?

Va sĕ ḑică cine din cercŭ ar fi mai dibace întru maghiarisarea nĕmului românescŭ? (căcĭ alte naţionalităţĭ la noi potŭ sĕ ḑicŭ că nu sunt.) Grozavŭ! Ni-ar prinde pe toţĭ în cursă, pe când însăşĭ cursa nu este destulŭ de mare ca sĕ ne pótă cuprinde pe toţĭ. Mĕ mirŭ cum potŭ spera domnii dela Cluşiu că ne vorŭ face ungurĭ pe noi, aicĭ unde poporaţiunea e curatŭ română!

Altcum eu tare mĕ îndoescŭ despre validitatea statisticei ce voiesce sĕ şi-o facă mai susŭ ḑisa reuniune, după ce procederea domnului notarŭ faţă cu judele nostru îmĭ dă prepusŭ evidentŭ de suspiţiune. Cum póte dumnealui pofti ca judele nostru sĕ întărescă cu subscrierea şi sigilulŭ oficiosŭ formularulŭ cu întrebările ce i-s'a trimisŭ, dar cu adausulŭ espresŭ ca sĕ nu ânple rubricele, ci rĕspunsurile sĕ-le dée pe hârtie separată? — Póte că cam aşa se face falsificarea de statistice.

Jóce domnii dela Cluşiu cum le place, căcĭ nouĕ nu ne e témă că ne vomŭ maghiarisa, dar ne pare rĕu că ne împedecă în desvoltarea şi cultivarea limbei nóstre. Faţă c'unŭ atare periculŭ trebue sĕ păşimŭ cu energiă şi diliginţă la mijlóce de apĕrare, dintre carĭ pentru părţile nóstre celŭ mai potrivitŭ ar fi cetirea de opurĭ române alese şi bine nimerite. Sĕ nu întârḑiămŭ dară a ne constitui în reuniunĭ de lectură, sĕ ne îngrijimŭ de cultivarea nĕmului nostru şi sĕ formămŭ bibliotecĭ românescĭ pretutindenea.

Unŭ Câmpênŭ.

De lângă tractulŭ Betlénului, Mărţişorŭ 1885.

Onorabilă Redacţiune! Nu ne îndoimŭ, că fraţii betleneni, în decursŭ de apróape două lunĭ se vorŭ fi convinsŭ despre înţelépta şi românésca conducere a d-lui părinte Gregoriu Puşcariu. Amŭ doritŭ şi dorimŭ însĕ şi noi cei din jurŭ sĕ cunóscemŭ mai deaprópe cine-i următorulŭ unui »Silaşi« în acelŭ punctŭ centralŭ? Ce amŭ doritŭ amŭ aflatŭ într'o fóiă ungurescă.*) Acolo se dice, cum-că cuvioşia sa părintele Gregoriu Puşcariu în decursŭ de 15 anĭ s'a bucuratŭ atâtŭ înaintea fidelilorŭ, câtŭ şi preste totŭ în societate de celea mai bune relaţiunĭ. A fostŭ omŭ nepreocupatŭ, iubitorŭ de unire şi amiciţiă. Preotŭ neobositŭ, de unŭ caracterŭ eminentŭ şi prin adevĕratulŭ sĕu patriotismŭ a sciutŭ sĕ câştige iubirea tuturorŭ etc. — Premiţêndŭ acestea, fie-ne permisŭ a face observarea modestă, ca după modulŭ nostru de gândire, cei ce cunoscŭ trecutulŭ lăudatului părinte, atâtŭ

*) Notificŭ pentru On. Red.că ḑiarulŭ acesta maghiarŭ este »Magyar Állam« Nr. 75 din 17/3 n. 1885.

nouě câtŭ şi d-sale ne-ar fi făcutŭ unŭ lucru cu multŭ mai acceptabilŭ şi nimeritŭ, déeă scria — de cumva-sŭ românĭ — românesce.

Lauda şi limba ungurésca nu le primimŭ nicĭ de cinste, acolo unde n'avemŭ nevoiă de ea. Credemŭ cu firmitate, că ceea ce s'a scrisŭ ungouresce se va puté exprima şi românesce la vremea s'a despre noulŭ conducĕtorŭ alŭ Betlénului românescŭ: şi acésta o sperămŭ cu atâtŭ mai tare, că rare suntŭ punctele în carĭ omulŭ zelosŭ sĕ-şĭ pótă desvolta activitatea s'a în modŭ aşa de bine cuvĕntatŭ, ca tocmai în acestŭ centru, unde protopopiĭ, ca „Silaşi« şi »Grauru«, şi-au câştigatŭ nume neperitorŭ în acestŭ ţinutŭ.

Primiţĭ d-le Redactorŭ stima ce Vĕ păstrézá

Maĭ mulţĭ.

Din parlamentulŭ românŭ.

(CAMERA).

Şedinţa dela 7 Martie 1885. — Se citescŭ mai multe comunicărĭ, între carĭ: mai mulţĭ locuitorĭ din comuna Mărunţişŭ, judeţulŭ Buzĕu, cerŭ a li se da unŭ locŭ şi materialulŭ necesarŭ la construirea unei scolĭ. D. ministru alŭ lucrărilorŭ publice depune douĕ mesage, unulŭ pentru construirea podului de peste Dunăre, ér alŭ doilea în privinţa portului Constanţa. D. ministru de finance readuce proiectulŭ de lege pentru constatarea perceperilorŭ asupra impositului fonciarŭ votatŭ de Cameră şi amendatŭ de Senatŭ. D. primministru rógă secţiunile II şi III sĕ se pronunţe asupra proiectului de lege pentru împroprietărirea în Dobrogea a sergenţilorŭ ce au servitŭ douĕ termine în armată. Se primesce legea în totalŭ, prin care se autorisă Casa de depunerĭ şi consemnaţiunĭ de a împrumuta Societatea fabricei de hârtie cu suma de lei 650,000. D. D. Olănescu citesce raportulŭ şi proiectulŭ de lege pentru modificarea unorŭ articole din legea dela 1879 în privinţa legaţiunilorŭ şi consulatelorŭ române din streinĕtate D. ministru de externe spune că motivele ce le-au făcutŭ de a aduce acestŭ proiectŭ sunt trei: ântâiu ca posturile sĕ fie ocupate prin concursŭ, ca sĕ nu mai vedemŭ cele ce se întêmplă aḑi, că ómenĭ carĭ nicĭ nu sciu bine limba românéscă ocupă posturĭ pe la consulatele nóstre, alŭ doilea ca sĕ fie o ierarchia în înaintările acestui personalŭ şi alŭ treilea ca şi ataşaţiĭ, ocupândŭ posturile lorŭ prin concursurĭ, sĕ fiă retribuiţĭ, ca sĕ nu se mai întêmple acele scandale ce se întêmplă aḑi, căcĭ ocupândŭ posturile fără concursŭ şi fără salarŭ facŭ împrumuturĭ pe care nu le plătescŭ. Legea se votéză.

Şedinţa dela 8 Marte. — D. Constantinescu citesce raportulŭ şi proiectulŭ de lege pentru modificarea unorŭ articole din legea impositelorŭ funciare şi rurale. D. Carpŭ e contra proiectului ḑicêndŭ că elŭ e contra echităţei, sciinţei şi Constituţiunei. Conchide că, chiar dacă acestŭ proiectŭ s'ar vota, elŭ nu va putea avea altŭ rolŭ de câtŭ a arĕta că ţéra nóstră e într'o stare de semi-cultură, căcĭ împrejurările ilŭ vorŭ forţa de a nu se putea aplica. D. prim ministru mai ântêiu rĕspunde d-lui Carp, că se înşélă când ḑice că ţéra românéscă e o ţéră barbară, de asemenea se înşélă când ḑice că am adusŭ cultura nóstră din străinătate. D-sa uită, ḑice d. primŭ-ministru, că România chiar în timpiĭ cei mai greĭ era o ţéră cultivată. Nu cultura este ceea ce nĭ amŭ adusŭ din străinătate, ci indiferentismulŭ de ţéră, lucsulŭ şi desgustulŭ. Trecêndŭ la cestiune, arată rĕulŭ ce decurge din absenteismŭ, căcĭ marele proprietarŭ, plecândŭ în străinătate, 'şĭ lasă pămêntulŭ pe mâna unorŭ ómenĭ neaptĭ în cultivarea pămêntului şi fără nicĭ o esperienţă, din care caușă se aduce o jicnire nu numai intereselorŭ particulare, ci intereselorŭ ţĕrei întregĭ; de accea e justŭ a pune óre-carĭ obligaţiunĭ celorŭ ce vorŭ a trăi în străinătate. Óre justŭ e ca celŭ ce muncesce din ḑi până în nópte spre a produce ceva, sĕ plătéscă totŭ atâtŭ câtŭ plătesce celŭ ce nu muncesce de locŭ? Ore aşa credeţĭ d-vóstră că se încuragéză agricultură? Déeă nu punemŭ prime, celŭ puţinŭ sĕ dămŭ avantage celorŭ ce muncescŭ singurĭ pămênturile lorŭ. Termină ḑicêndŭ că mai bine sĕ fimŭ ceva mai barbarĭ, dar sĕ lucrămŭ în profitulŭ ţĕrei, decâtŭ sĕ fimŭ culţĭ şi sĕ lucrămŭ în interesulŭ străinilorŭ. Punêndu-se la votŭ luarea în considerare cu bile, se primesce.

Concertulŭ filarmonicŭ.

Marţĭ în 4/17 Martie s'a datŭ alŭ doilea concertŭ filarmonicŭ în sala dela Nr. 1 sub conducerea directorului de musică A. Brandner. Unŭ publicŭ fórte numĕrosŭ astepta cu nerăbdare începutulŭ frumósei programe constătătóre din 3 piese alese. Primulŭ punctŭ alŭ programei s'a începutŭ cu Beethoven Sinfonia Nr. 4 în B-dur. Cunóscemŭ îndestulŭ greutatea esecutărei acestei composiţiunĭ a marelui măestru, care pretinde în parte mai dela fiecare instrumentŭ o mare perfecţiă în esecutare, însĕ sub brava conducere a d-lui Brandner, atâtŭ greutăţile amintite câtŭ şi dificilulŭ ensemble a Sinfoniei au fostŭ delăturate prin o precisiunĕ şi siguranţă în esecutare, aşa încâtŭ publiculŭ n'a perdutŭ nimicŭ din efectele ei musicale. Alŭ doilea punctŭ alŭ programei a fostŭ Spohr: 9-lea Concert partea a doua solo pentru vióră cu acompaniare de Orchestră, şi Bach: Ciacona solo numai pentru vióră, ambele esecutate de Domnişóra Olga Grigorovicĭ. D-şóra Grigorovicĭ ne-a arĕtatŭ în ambele piese escelenta ei scólă şi siguranţă în purtarea arcuşului. Prin frumósa şi corecta interpretaţiune a pieselorŭ, D-şóra Grigorovicĭ a sciutŭ sĕ ţină atenţiunea publicului într'o încordare continuă, care satisfăcutŭ arătă mulţumirea lui prin nenumĕratele aplause urmate după fiecare piesă. Ultimulŭ punctŭ alŭ programei l'a formatŭ frumósa Ouvertură la »Anacreon« de Cherubini, care a fostŭ esecutată de către Orchestra filarmonică cu mare acurateţă. — Progresulŭ crescêndŭ ce-lŭ observămŭ din concertŭ în concertŭ ne îndémnă a exprimá lauda nóstră asupra bravului conducĕtorŭ alŭ Orchestreĭ filarmonice D-lŭ A. Brandner, care prin neobosita lui activitate îşĭ câştigă merite şi laurĭ. — Regretŭ că trebue sĕ amintescŭ, că între publiculŭ ascultătorŭ Românĭ au fostŭ fórte puţinĭ, cu tóte că nu putemŭ ḑice, că Românii nu cultivă în timpulŭ de faţă musica seriósă. Ar fi de doritŭ la astfelŭ de ocasiunĭ, ca Românii sĕ dea publicului ascultătorŭ unŭ contingentŭ mai mare, după ce amŭ doveditŭ şi noi de atâtea orĭ că suntemŭ zeloşĭ cultivatorĭ ai musicei.

Apelŭ.

Tótă suflarea românéscă, care s'a interesatŭ câtuşĭ de puţinŭ vr'odată în viéţa sa de comerciu, a auḑitŭ şi scie, că Braşovulŭ a fostŭ şi este unŭ centru de afacerĭ comerciale.

A fostŭ — dar durere — nu mai este atâtŭ de însemnatŭ cum fù odinióră! Noi însĕ, carĭ amŭ rĕmasŭ, ca sĕ susţinemŭ vechiulŭ renume comercialŭ alŭ Braşovului, nu suntemŭ de vină déeă până acum am trebuitŭ sĕ constatămŭ pe ḑi ce merge o nouă scădere, o nouă slăbire.

Cea mai mare parte dintre colegii noştri, tinerii comercianţĭ, vĕḑêndŭ unŭ terenŭ mai largŭ, mai roditorŭ pentru activitatea lorŭ, dincolo în România, desertéză din şirurile nóstre şi ducŭ sciinţele, trudele lorŭ, acolo unde potŭ sĕ se aştepte la o rĕsplată mai bogată.

De ḑecimĭ de anĭ o mulţime de pionerĭ ai comerciului românescŭ de dincolo de Carpaţĭ s'au recrutatŭ de aicĭ. Nu credemŭ ca sĕ fie o singură vétră de comerciantŭ românŭ din acestŭ oraşŭ, dela care sĕ nu lipséscă vr'unŭ membru alŭ familiei, dusŭ fiindŭ în România.

Déeă de ḑecĭ de anĭ ni s'au scursŭ puterile, firesce că nu mai putemŭ fi atâtŭ de viguroşĭ precum au fostŭ bĕtrênii noştri! Cu atâta mai mare este decĭ lipsa de a ne stringe şirurile, de a ne uni, pentru ca prin unire sĕ înlocuimŭ puterea, care ne-a scăḑutŭ din numĕrŭ.

Unirea cea de lipsă s'a sĕvêrşitŭ prin fondarea »Societăţii tinerilorŭ comercianţĭ românĭ din Braşovŭ,« pusă sub scutulŭ societăţii neguţătorilorŭ românĭ de comerciu levantinŭ din Braşovŭ.

Pentru ca sĕ pótă funcţioná şi sĕ aducă ródele aşteptate acéstă societate a nóstră, are necesitate de celŭ mai căldurosŭ sprijinŭ alŭ tuturorŭ ómenilorŭ de bine.

Domnilorŭ comercianţĭ românĭ!

Domnilorŭ membri ai inteligenţei din societatea română!

Cătră d-vóstră ne adresămŭ, cerêndu-vĕ ajutorŭ materialŭ şi moralŭ.

Inscrieţi-vĕ ca membri fundatorĭ şi sprijinitorĭ, urmăriţĭ cu interesŭ lucrările nóstre, luaţĭ parte de câteorĭ vĕ vomŭ pofti la întrunirile nóstre, căcĭ fii Dv. suntemŭ, decĭ dela dv. aşteptămŭ în mare parte viitorulŭ nostru, care va fi cu atâtŭ mai sigurŭ şi mai frumosŭ, cu câtŭ vĕ veţĭ îngriji şi Dv. mai multŭ de noi!

Vorŭ circula liste de subscripţiune, vĕ rugămŭ a nu vĕ da înapoĭ, când vi se vorŭ presenta.

Braşovŭ, 28 Faurŭ 1885.

Comitetulŭ.

VIII. Raţiociniu

despre contribuirile în urma apelului încurse în favórea „Fondului pentru înfiinţarea unei şcóle române de fetiţe în Clușiu.)*

După ultimulŭ nostru raţiociniu, publicatŭ în numerii 105 şi 106 din a. tr. ai »Gazetei Transil.,« pentru înaintarea scopului, ce-lŭ urmăresce Reuniunea nóstră, mai încurseră următórele generóse contribuirĭ:

a) Pre lista nr. 751, prin d. G. Ţĕranŭ librarŭ în Oraviţa, dela p. t. dd.: Ana Mangiuca în Oraviţa 1 fl., Amalia L. Lepa acol. 2 fl., Eugenia Munteanŭ acol. 2 fl., nedescifrabilŭ 1 fl., Luisa Poppŭ acol. 50 cr., Ioanŭ Ioţoviciu acol. 50 cr., Novacŭ acol. 30 cr., quidam acol. 50 cr., Cata Trăila acol. 3 fl., N. George acol. 30 cr., Vuia ac. 20 cr., Maria Ţĕranŭ ac. 1 fl. 70 cr. Suma 13 fl. v. a. b) Pre lista nr. 488, prin d. comerciante în Câmpenĭ Teofilŭ Gerasimŭ, dela p. t. dd.: Nicodimŭ Cotişelŭ în Certege 2 fl., Nicolau Aranyasi acol- 1 fl., Constandinŭ Cotişelŭ acol. 1 fl., Iosifŭ Cotişelŭ în Câmpenĭ 1 fl., Teofilŭ C. Gerasimŭ ac. 1 fl., Ioane Todea în Albacŭ 1 fl., Ana Morariu în Câmpenĭ 1 fl., laolaltă 8 fl. v. a. c) Pre lista nr. 489, prin d. esecutorŭ în Câmpenĭ Ioane Deceanŭ, dela p. t. d-nii: Andreica în Câmpenĭ 50 cr., Teodorŭ Nariţia în Sochodolŭ 40 cr., Georgiu Deceanŭ în Câmpenĭ 1 fl. 10 cr. Suma 2 fl. v. a. d. Prin d. protopopŭ gr. cat. alŭ Clușiului Gabr. Popŭ dela pré stimatulŭ d. Simeone Mihailescu din Hesmezeu 100 fl., una sută florinĭ v. a. e) Dela p. t. domnii membri ordinarĭ: Alesandru Bohăţelŭ 6 fl. ca tacsă pe treĭ anĭ; Demetriu Cuteanŭ, protopopŭ gr. cat. în Sĕcădate, 2 fl. tacsă pre a. c.; Simione Tomaşiu, protop. gr. cat. în Lugoşŭ 2 fl. tacsă pe anulŭ trecutŭ. Suma 10 fl. v. a. f) Dela pré stim. d. medicŭ de scalde la Graefenberg în Silesia, Dr. Ioane Hoşianŭ 100 fl., una sută florinĭ v. a., publicaţĭ deja ca promişĭ în raţiociniulŭ precedinte. Suma raţiocinielorŭ precedente, împreună cu suta dela d. Dr. Hoşanu 1792 fl., 53 cr., a celui de faţă 133 fl, la olaltă 1925 fl. 53 cr. v. a.

Priméscă mărinimoşii contribuitorĭ mai susŭ enumĕraţĭ mulţămita cea mai fierbinte din partea comitetului Reuniunei nóstre pentru sacrificiulŭ ddlorŭ sale, adusŭ între grelele nóstre împrejurărĭ de astăḑĭ pre altarulŭ culturei naţionale române.

Cu o cale suntŭ cu totŭ respectulŭ rugaţĭ pré stimaţii domnĭ, cărora li s'au trămisŭ séu carĭ au cerutŭ liste de colectare şi încă nu le-au înapoiatŭ, sĕ binevoiéscă a ne insciinţa câtŭ s'ar putea mai curêndŭ despre resultatulŭ obţinutŭ, pentru ca Reuniunea în adunarea sa generală, ce se va ţiné preste douĕ sĕptĕmânĭ, sĕ-şĭ pótă trage séma şi calcula esactŭ mijlócele de carĭ dispune, dorindŭ a deschide scóla proiectată în timpulŭ celŭ mai scurtŭ posibilŭ.

Din şedinţa de comitetŭ a „Reuniunei fondului pentru înfiinţarea unei scóle române de fete în Clușiu« ţinută la 15 Mărţişorŭ st. n. 1885.

Preşedintele Reuniunei: **Alexandru Bohaţielu.** Cassarulŭ Reuniunei: **Iuliu Coroianŭ.**

*) Rugămŭ pe celelalte ḑiare române, sĕ binevoiască a republica acestŭ raţiociniu.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz Trans.«)

Berlin, 23 Martie. — Impĕratulŭ, din causa unei uşóre rĕcelĭ, n'a primitŭ decâtŭ numai gratulaţiunile familiei regale, ale prinţilorŭ streinĭ şi a lui Bismarck.

Viena, 23 Martie. — In onórea serbărei ḑilei nascerei a împĕratului germanŭ, s'a datŭ la împĕratulŭ unŭ prânḑŭ de gală.

Cettinge, 23 Martie. — Iluminarea Cettingei şi a grupelorŭ de munţĭ a fostŭ alaltaerĭ fórte strălucită. Inaintea conacului cânta capela musicală. Mulţimea de ómenĭ furnica îmbulzită şi veselă. Inălţimile lorŭ privéu din balconŭ, artificiele, după a cărorŭ terminare, principele strigă în josŭ spre piaţă: Trăiască părechea princiară de corónă austro-ungară! rĕspunḑêndu-i-se la acésta cu lărmuitóre: Zsivio! Erĭ de diminéţă părechea princiară de corónă făcŭ o escursiune, apoi plecă fiindŭ însoţită de principele până la graniţă, ér de prinţulŭ moştenitorŭ până la Cattaro, de unde părechia princiară de corónă, îmbarcându-se pe „Miramar“ séra la 7 óre plecă.

Berlinŭ, 23 Martie. — Impĕratulŭ apărŭ de repeţite orĭ la ferĕstră, ca sĕ mulţăméscă poporului, ce-lŭ aclama. Oraşulŭ a fostŭ iluminatŭ.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**

Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurelŭ Mureşianu**

Cursulŭ la bursa de Viena

din 21 Martie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4% . . .	99.75	Bonurĭ croato-slavone . .	102.—
Rentă de hârtiă 5% . .	94.25	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98 50
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	147.—	Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	98.80	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului .	119.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	122.75	Renta de hârtiă austriacă	83.55
		Renta de arg. austr. . .	83.90
		Renta de aurŭ austr. . .	108 80
		Losurile din 1860 . . .	138 75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	109.90	Acţiunile băncei austro-ungare	864 —
Bonurĭ rurale ungare . .	102.90	Act. băncei de creditŭ ung.	310.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C3.—	Act. băncei de creditŭ austr.	303.10
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	102.—	Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.80
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.—	Napoleon-d'orĭ	$9.78^1/_2$
Bonurĭ rurale transilvane	102.—	Mărcĭ 100 împ. germ. . .	60.50
		Londra 10 Livres sterlinge	124.15

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 9 Martie st. v. 1884.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). . . .	$92^1/_4$	—
Renta rom. amort. (5%) . .	$94^1/_4$	—
» convert. (6%) . .	$89^3/_4$	—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.) . .	32	—
Credit fonc. rural (7%) . .	$100^1/_2$	—
» „ „ (5%) . .	$85^3/_4$	—
» » urban (7%) . .	97	—
» » » (6%) . .	$90^1/_4$	—
» » » (5%) . .	$83^1/_2$	—
Banca naţională a României	1200	—
Ac. de asig. Dacia-Rom. . .	300	—
« » » Naţională . .	223	—
Aurŭ	$12.^1/_2$%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 23 Martie st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.70	Vênd.	8.72
Argint românesc	»	8.65	»	8.70
Napoleon-d'orĭ	»	9.78	»	9.80
Lire turcescĭ	»	11.04	»	11.06
Imperialĭ	»	10.02	»	10.04
Galbenĭ	»	5.70	»	5.76
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	126.—	„	127.—
Discontulŭ » . . .		7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. Gross.

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ bine voi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885, prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea completă.

Administraţiunea »Gazetei Transilvaniei.«

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei" se potŭ face la 1 şi 15 ale fie-cărei lunĭ.

Administr. „Gaz. Trans."

Mersulŭ trenurilorŭ

pe inia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timişŭ	1.33	—	—	10.15
Braşovŭ (	2.06	—	—	10.50
(	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Haşfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighişóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediaşŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blaşiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiuşŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vinţulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Cluşiu (	10.08	5.59	9.18	
(	10.18	6.28	8.00	
Nedeşdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirişŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velinţe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare (	1.49	11.04	4.06	
(	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare (	4.11	5.13	3.20	
(	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mezö-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriş	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeşdu	8.38	5.11	—	
Cluşiu (	8.57	5.40	7.08	
(	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriş	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vinţulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiuşŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blaşŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copşa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediaşŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigişóra	4.50	4.17	12.15	
Haşfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Braşovŭ (	9.20	10.15	3.15	
(	—	6.00	3.25	
Timişŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiuşŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vinţulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Şibotŭ	4.35	11.43	
Orăştia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborşin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulişŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovaţŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ (	12.32	8.05	9.45
(	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.00	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ (	3.35	5.30
(	4.00	6.20
Glogovaţŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulişŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bĕrzova	6.18	9.18
Soborşin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăştiă	10.47	3.46
Şibotŭ	11.14	4.20
Vinţulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiuşŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timişóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Haţegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Baniţa	6.43
Petroşenĭ	7.00

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroşenĭ	8.56
Baniţa	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Haţegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.